

SERGİLER

İSTANBUL

Ali Çelebi'nin resimleri

(Aydm Cumalı Galerisi,
Moda)

Bugünkü resmimizin oluşumunda unutulmaz bir katkı olan Ali Avni Çelebi (doğ. 1904), 1932'de düzenlediği ilk kişisel sergisinden kırk üç yıl sonra ikinci toplu sergisini ortaya çıkarıyor (15 - 28 Kasım).

Güzel Sanatlar Akademisi Hikmet Onat, Çallı İbrahim atölyesinde öğrenimini bitirdikten sonra (1922), Münih'te önce Heinmann ve Gröber'in yanında, sonra ünlü Hans Hoffman'ın özel akademisinde yapıcı ve uzunca bir çalışma dönemi geçirdi (1922-27). Modern resmin ülkemize girişi, Celal Esat Arseven'in de belirttiği gibi, "Ali Çelebi ve Zeki Kocememi'nin İstanbul'a dönerek Galatasaray Lisesi salonlarında eserlerini sergilemeleri ile başlar."

1928 yılında Paris ve Münih'ten dönen genç sanatçılarımızın "Müstakl Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliği" adıyla Ankara'da düzenledikleri ünlü sergi, modern sanat akımlarını büyük ölçüde resmimize aktarıyordu. İlk yapıtlarını Zeki Kocememi ile özdeş bir görüş ve teknikle ortaya çıkaran Ali Çelebi, Alman ekspresyonizminin ilk temsilcisi olarak görünüyordu. Ankara'daki bu ilk toplu sergide şimdi Resim ve Heykel Müzesi'nde bulunan "Maske Balo" suyla dikkati çeken sanatçı, kendinden önceki Çallı dönemi sanatçıların nesneleri hava içinde eriten, yarı izlenimci anlayışına yeni bir görüşle karşı çıkıyordu. İki çağdaş akımın; nesneleri geometrik bir örgü içine alarak stilize eden "kübizm" ile biçimlenen iç ve dış yapısını gözetken planlar ve kitlelerin değerlendirilmesini öngören "konstruktivizm" in karışımı bir üslup ve tekniktir bu.

Ali Çelebi'nin belleklerde yer eden, "Yaralı Asker", "Vitrin", "Berber", "Avcılar", "Balıkçı" v.b. yapıtları

Ali Avni Çelebi

Burhan Uygur

rı resmimizde "mekân" sorununu çözümlenmeye yönelen, daha kesin çizgilerle nesnelerin oylum (hacim) ve ağırlığını, plan ve derinliğini değerlendiren, kısacası modern resmin işlevlerinden birini resmimize getiren bir çabanın özelliklerini taşır.

Ali Çelebi'nin şimdiki sergisinde büyük yer tutan yurt görünümünde duygulu, yumuşak ve yerleşik renk değerleri yanında bu sanat yönteminden ayrılmadığı izleniyor. 1944 yılında Van'dan düzenlediği peyzajı yanı sıra

Amasya, Bursa, Çınarcık ve 1975'te de Düzce köylerinde derlediği görünüm, Topkapı ve Ayasofya içinden görünüşlerle "Denizciler" dizisinden üç resim aynı sanat anlayışının günümüze değin uzanan örnekleri arasındadır.

Duyarlı bir anlatım, ağırbaşlı, sağlam, plastik bir olgunlukla doğa ve insan sevgisini duyuran Ali Çelebi'nin sergisi, Türk resminde yeni bir dönemin öncüsü, belirli bir üslubun temsilcisi olmuş bir ustayı bir ölçüde tanıma olanağını getiriyor.

